

Hirdetések és nyilatkozatok felvételének árszabály szerint a kiadó hivatalban: Budapest IV. hímző-utca és kalap-utca sarkán 1. sz.

EGYETÉRTÉS

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Szerkesztő- és Kiadó-hivatal: Budapest IV. hímző-utca és kalap-utca sarkán 1. szám. Csak bérmentes levelek fogadottnak el.

Bittó István.

Oly fontos nyilatkozatot rég nem hallottunk, mint az utolsó miniszterelnöké, ki Tisza Kálmán kormányára lépte előt...

got, melyeket a korona országos méltóságától, volt miniszterelnöktől, valóságos belső titkos tanácsostól nem igen szokott várni...

az egyesült ellenzék és pártokivüliek tömörülésének kérdésében, de az bizonyos, hogy Bittó és Széll és talán Sennyey is...

Budapest, nov. 18.

Bittó István mai nyilatkozata — melyről lapunk vezércikke külön is szól — vártan és óriási hatást szült különböző irányban.

A delutáni órákban Visontai Kovács László fölkereste Széll Kálmánt s — mint értesülünk — beható értekezésbe bocsátkozott vele.

Az egyesült ellenzék körhelyiségében ma értekezlet tartott. A tagok nagyszámban jelentek meg. Az elnök gomori Szentgyörgyi Pál tanácskozási tárgyal egy közös „ellenzék-kör” alakításának eszméjét tűzte ki...

Az új fogyasztási adókról szóló javaslatok egyhamar nem kerülnek a képviselőházban tárgyalás alá. A kormány ugyanis ezen fontos javaslatokat, melyek annyi üzletember s kereskedő érdekeit érintik...

Külföldi ígérvényekkel és sorsjegyekkel még mindig sok visszaélés történik. Azok nagy mennyiségben csempésztetnek és adatként el az országban...

A képviselőház pénzügyi bizottsága ma esti 6 órakor Móricz Pál ideiglenes elnökeletével tartott. A kormány részéről jelen voltak Tisza Kálmán min. elnök Szapáry Gyula gr. pénzügyminiszter.

A kereskedelmi miniszternek közlelőbírói fűmeltje — mint értesülünk — „A dráma” gőzhajózási társulat ügyeivel is összeköttetésben állt, a menyében panaszok merültek föl, hogy ezen — a magyar állam által évi 150,000 frttal segélyezett gőzhajózási társulat olcsóbban szállítja az árakat...

Képviselői körkben a kormány által benyújtott javaslat a közadók kezelésének reformjáról nem valami kedvező benyomást keltett.

A közadók kezelésének oly irányban való reformja, hogy az adózó polgárok mai hallatlan zaklatatásának eleje vessék; az új javaslat azonban még drágább kezeletet szabt elő...

A függetlenség pártja ma d. u. 5 órakor Lukó Gáza elnökeletével értekezletet tartott, melyben tárgyalás alá vétetett a párt közös bizottságának párt-szervekedés iránti javaslata.

A függetlenség pártja ma d. u. 5 órakor Lukó Gáza elnökeletével értekezletet tartott, melyben tárgyalás alá vétetett a párt közös bizottságának párt-szervekedés iránti javaslata. Rövid eszmecseré után, melyben többen vettek részt, kimondották, hogy a javaslatban előterjesztett módon alakított országos értekezlet minél előbb megmaradandó, hogy ez a tavasszal tartandó országos pártgyűlést kellő időben megelőzze s a pártgyűlést iránt intézkedhessék.

Irland állapota egyre nagyobb nehézségeket és melegebb napokat okoz az angol kabinetnek. A gőgös szavak, melyeket Gladstone Torokország belkálpolitikáiról ellenzék vezér korában hallott, mind ellene kezdenek fordulni, s Anglia viszonya nem sokkal jobb Irlanddal szemben, mint a minő a török hatalomról való akció Albinával, akár Hercegovinával.

A képviselőház igazságügyi bizottsága ma d. u. 5 órakor tartott ülésben hiteltelítette a kényszer egyezserege vonatkozó intézkedéseknek az utóbbi ülésben tárgyalt részeit.

Az előadó javaslatára a 264. §-t elvont elfogadtatván, azzal egészítették ki, hogy az e §-ban jelzett cselekvény végzésnek minősített és arra 3 évig terjedhető fogság és ezer forint terjedhető pénzbírság, nemkülönben a hivatalvesztés büntetése állapították meg.

A 265. §-t elvont elfogadtatván, akként állapították meg, hogy az e §-ban jelzett cselekvény végzésnek minősített és a büntetés két évig terjedhető fogságban és 500 frutt terjedhető pénzbírságban állapították meg.

A 266. §-t avval egészítették ki, hogy az előadó által a 269. §-ban tervezett és a bejegyzett kereskedők nejeinek előjaira vonatkozó intézkedések az előző részletezésével a 266. §-hoz tártették át.

A 267. §-t avval egészítették ki, hogy az 1876. XXVI. t. c. nek ide vonatkozó szakaszai szám szerint idézték.

A 268. és 269. §-ok változatlanul elfogadtattak. Ezzei a bizottság előterjesztett javaslatát teljesen befogadta és a megállapított szöveg hiteltelítésére az elnököt, előadót és jegyzőt küldötte ki. Mihelyt az előadó jelentésével elkészült, a hiteltelítésre kiküldött albizottság össze fog hivatalni.

Budapest, nov. 18. Irland állapota egyre nagyobb nehézségeket és melegebb napokat okoz az angol kabinetnek. A gőgös szavak, melyeket Gladstone Torokország belkálpolitikáiról ellenzék vezér korában hallott, mind ellene kezdenek fordulni, s Anglia viszonya nem sokkal jobb Irlanddal szemben, mint a minő a török hatalomról való akció Albinával, akár Hercegovinával.

AZ „EGYETÉRTÉS” TÁRSZÁJA.

A szépen esolgyó hölgy.

BOUVIER ELEK REGÉNYE HARMADIK RÉSZ Egy nő bűnhődése. II. Egy új ember. (Folytatás.) Tekintetében még mindig a régi varázs rejlett; akai most is oly tdk valának, arca megartá szabályosságát; a szemhéj, melyek kezdetben dagadtak voltak, most már lehadtak. Tulajdonképen csak a bőr szenvedett sokat.

Csak a szolgálókat látta, Johanna bizonyosan felhasználta szabadságát és most ritkábban volt otthon. Leginkább azt szerette volna tudni, ha Johanna leányával lakik-e; mert az ő szemében az anya és leánya ismét barátok lettek, miután az egyik megmentette a másikat; és egészen természetesen talalta, hogy most Adél bírja a kávéházat Johannával. Egy vonzerővel több, gondolá vötkes természetével. A vásártéren sétált és törte fejét, hogy mitévő legyen. Ismerte Johannát, kire csak akkor számíthatott, ha hirtelen megtámadja és durván bántik vele. Meg volt győződve, hogy Johanna ismét hajlani fog hozzá, ha elég gyorsan lép föl. Legfőbb volt, hogy egyedül találkozzék vele. — Ah! Csak nemmi kell. Én jól ismerem a házat; ez árban a pitvar nincs bezárva, onnan felmehetek a lépcsőn, Johanna szobája természetesen az, a mely előbb Cordier szobája volt. Innen is látom az ablakokat; a függönyök ujak, frissek, de ő nem változott; felette senki sem lakik; ott az a kis szoba van, melyben egy ágy áll. Napközben ott senki sem jár; e szoba tökéletesen el van hagyva, és inkább éléskamrának szolgál. Most még kevesebbé fogják használni, mert ezt Cordier kedvence helye volt. — Estig tehát itt kell tartoznod; ha Johannát hallom eljönni, majd előkészületeket teszek; — a szolgálók a másik épületben hálának. Ő egyedül van itt, és mielőtt feljönne, bizonyony gondossan elzár mindent; majd ki lesem, ha belép szobájába rémitben meg fog ijedni; majd felsikolt, de karjaimba zárom, és szenvedélyileg így szólok hozzá: „Hallgass Johanna, én vagyok... Hallgass Johanna, én szeretlek.” ajkaimat ajkaira sorított. Biztosan tudom, hogy hallgatni fog. Ezután kezeim közt van. De ha Adél vele lakik? a két nő egy szobában lakhat. Annál rosszabb! Ez egyszer nem hátrálók; újabb szerencsétlenség történik... egy csapással véget vetek... De nem, most jut eszembe, Liza a leánynak már volt kedvese; anyja, ki szabad akar lenni, bizonyony neki is megengedi, hogy kénye-kevé szerint cselekedhessen, már csak azért is, hogy őt ne zavarja kalandjai-

ban! Bizonyára Johanna egyedül lakik itt; ő nem oly nő, ki eszalkozna; sokkal jobban szereti szabadságát és függetlenségét, mintsem hogy magához venné leányát; és sokkal feltekényebb természetű, és sokkal szeszélyesebb, mint sem hogy valakit eltérne maga mellett. Különbözik a dolog nagyon egyszerű: ha látom, hogy bizonyos okoknál fogva tervem kivételten, a kis szobában maradok, megvárom a reggelt és úgy a hogy jöttem, ismét elmegyek. — Ugy lesz... Midőn Roland határozathoz jutott a kávéház felé irányzó léptéit. Ugy a mint előre látta, a lépcsőhöz vezető pitvar ajtaja nem volt bezárva. Nesztelenül felnyitotta; lábujjhegyen felment a kis szobáig, melybe benyitott és bezárkózott. Itt semmi sem változott: a sarokban ugyan azon kis ágy állott, mellette asztal és szekrény. Midőn Johanna eladta üzletét, egyidejűleg butorzatát is eladta és csak saját szobája butorzatát tartá meg, mi még jobban meggyőzte Rolandot, hogy az özevgy mégis mindig e házban lakik. A mint egyedül volt, a felett elmékedett, hogy mi következményei lehetnének, ha a kis szobában fölfedeznék. Erre fölki kezdett. Minden nesze megrázkódott; kezdetben elhittette önmagával, hogy nem fogja el a magát, védekezni fog, és elsöklök. De védelmére semmije sem volt. Körültekintve, valami tárgyat, szerzámot keresett, mely a fegyvert helyettesíthetné; miután semmit sem talált a szekrényben keresgélte. Megtalálta Cordier szerzámait, de leginkább meglepte, hogy egy sarokban egy gondosn üszehajított lepecsételt levélre akadt, melynek borítékát és címet olvasta: „Cordier Adél leányomnak, halálom után felbontandó.” Mi volt ez? Egy végrementés! Az ördögben, miért rejtette ide? Roland elfelejtette aggodalmait, remegett az izgalomtól, az áhalkhoz közelített, feltörte a pecsétet és a következőket olvasta: „Kedves gyermekem! Halálom közepéledt érezte már nem biztosíthatom jövődet, de legalább pörfogolni akarok. Anyám nem szeret, és esetleg kirohathatna, ha én már nem leszek itt, hogy te védekezz. Én e levelet hagyom neked szerettét le-

nyom, melylyel bebizonyíthatod, hogy halálom egy büntetést következmenye volt, melyet anyád Rolandal terveltél és létesített. Én tudom, hogy el vagyok veszve; egy fölfelettel, melynek meg nem mentene, botrányt idézne elő, melynek következményeit te éreznéd. Anyám méltatlanságának fitoknak kell maradni azon napig, míg saját védelmedre kényserítve lennél e nyilatkozatot felmutatni neki. Én megmérgezve halok meg, gyilkosaim nőm Johanna és Roland, kiket egy este meglepetem, midőn bizalmasan beszélgettek, mely hatást szült a mérég, melyet előtte való este itálomba keverték. Roland azt mondta: Ha bevette akkor minden jól van, ebből ki nem gyógyul, most már csak idő kérdése. Cordier József. E levél olvasása után Roland halálsápadt lett. Ha e levél a pör folyama alatt Adél kezébe kerül, el vannak veszve. Akkor feje lehellott volna; mert a büntetést be volt bizonyítva, itt a tagadás nem használ. Roland néhány pillanatig mind egy elhülve állott; de rögtön magához tért és csak a haszonra gondolt, melyet e levélből vonhatna. Mindenek előtt most már biztosítva volt, hogy Cordier Johanna nem utasítathja vissza. A levelet gondosan összehajtá. A támasz, melyet ebből lelt, vakmerőbbé tette és elhatározta, hogy most már nem vár tovább. Óvatosan lement, hogy ne üssön zajt; midőn a szobához jött, hallgatódzott; Johanna nem volt ott. Ha neszt hall, kopogtatást volna, mert el volt határozva. Midőn leért, a helyett, hogy a pitvar ajtaján kimenne, bement a koresmába, mint valami törzsvendég. Midőn itt bejött, látta, a pincér és a hölgy, ki a pénztárnál állt, csodálkozva tekintettek rá, mert eddig még nem ismerték mint törzsvendéget; ő maga is elhülve és némi zavarral szemlélte a társaságot. Még mindig kétségbe vonta a valót és kérdő: — Hát ezen üzlet már nem Cordier asszonyé? — Nem uram, oh! már nyolc hónap előtt eladta. Ah! én azt hitte, hogy még itt lakik és azért jött be a szobákhöz vezető lépcsőn? — és

midőn a hölgy e szavakat kiejté, ravaszul mosolygott. — Én jól ismertem Cordiert és mindig ezen sítón jöttem be, ha meglátogattam. — Mitűn a mi szokásaink nagyon eltérnek a Cordier asszony szokásaitól, ezen kijáratot csak saját használatunkra szántuk. — Bocsanát kérek asszonyom. És nem adhatna nekem felvilágosítást, hol lakik most Cordier asszony? — Midőn innen eltávozott, Passy-ha ment lakni. Különböben majd átadom nevéjéért, néhanyszor itt hagyott. — Nem tudja asszonyom, vajjon Cordier Adél kisaszony anyjával lakik-e? — azt nem tudnám megmondani, uram. Mi igen rövid ideig ismertük egymást. Mióta e házat elfoglaltuk, nem találkoztunk többé vele és leányát soha sem láttuk, kivél, mint mondják nem jól van. — Kösönöm asszonyom. Roland valamt rendelt és körültekintett. E házban minden tételtesen megváltozott. A vendégek kik a szerencsétlenség folytán elmaradtak, nem jöttek többé vissza és a törzsvendégek egészen új arczok voltak. Roland nem tarthatott semmitől. És ámbár meg volt győződve, hogy nem lehet reá ismerni, és mégis megnyugtatta. Oda hívta a pincért és oly felvilágosításokat és részleteket kért tőle, melyeket nem kérdezhetett az üzlet új tulajdonosnyójtól. Így tudta meg, hogy az eladást Cordier asszony képviselője eszközölte; a nő csak akkor folyt be a dologba, midőn alá írta. De csakhamar egy nehézség nyilvánult: Cordier kisaszony kiskorú volt; a családi tanács nagykorúsította, és ő anyja javára lemondott atyai örökségéről. Azt nem lehetett tudni, hogy hol van a fiatal leány; annyit tudtak, hogy az anyja Passy-ha ment, és hogy ott azon kis tőke kamataiból él, mely férje után maradt reá. Roland felkelt és elmentve így szólt: — Majd feltalálom. (Folyt. köv.)

Lpuank mai számához egy iv melléklet van csatolva.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Ma ismét közjogi vita volt napirenden. Nekünk nincs okunk busulni föltötte, ha az ellenpártok egyszer már gondolkoznak kezdenek föltötte, s kérdés tárgyává teszik, ha vajon az 1867-ben megvetett közjogi alapok csakugyan oly szilárd-e, hogy a magyar állam jólétének s főlvirágzásának épületét rá lehessen fektetni. S hiszünk-gyakorlatilag egyáltalán nem sértheti, ha barátság-talan indulattal ugyan, de konstatacióját a függetlenségi párt elveinek terjedését s fontolóra veszik, mi lesz akkor, ha e párt többségre kerül.

Kállay János volt az első szónok, ki rövid, de talpraesett beszédében Helfy határozati javaslatát támogatta.

A következő szónok Beöthy Ákos volt. Leginkább a külpolitikai szempontjából támadta meg a kormányt, előre becsátván, hogy a függetlenségi pártnak nincs létjogosultsága. E merész sulyokelodóba közderültsegre, nem a függetlenségi, hanem a kormánypárt részéről talált visszautasításra. Prileszky Tádé állt föl s egy sikerült beszédében Sennyeinek egy 1872-ben mondott beszédét is idézte annak igazolására, hogy még ő is elismerte, hogy van a függetlenségi eszméknek és pártnak létjoga. Tiszta Kálmán szinte Beöthy ek állítása ellen hozta föl, hogy a föltött jogosultságnak tartja-e nézetét, minden ember önmaga ítélt, senki másé.

Nagy figyelemmel hallgatta a ház Bittó Istvánt. Beszédét, melylyel más helyen foglalkozunk, nagy nyomatékkal s hatással adta elő. A kormány és párta elég kényelmetlenül érezte magát ez alatt s Tiszta Kálmán sietett is élet venni.

Tiszta Sennyei szólott fölszavai értelmezése végett. Az alatt, hogy ő bizonyos föltételek alatt ingyen fogja támogatni a kormányt, azt értele, hogy tárczavállalás nélkül.

Eötvös K. egy rövid személyes fel-szólására után Pálffy Gy. Agost beszélt. Egész beszéde polemikus természetű volt s éle a pénzügyminiszter, a miniszterelnök és Prileszky ellen volt irányozva. Több helye derült hatást keltett az elen-zék sorában.

II.

A képviselőház ülése november 18.

Elnökök: Péchy Tamás. Jegyzők: Antal Gyula, Strazimir Károly, Molnár Aladár.

A kormány részéről jelen vannak: Tiszta Kálmán, Szapáry Gyula gr., Trefort Agost, Ordódy Pál.

A mult ülés jegyzőkönyve felolvasatván, észrevétel nélkül hiteltelítették.

Elnök bemutatja Ajkay Ákos, vas megye kis-zeli kerületbeli ország. gyűlési képviselő levelet, mely szerint a sárvári jász szolgabírája megválasztván, képviselői állásáról lemond.

Az új választás megjelölésére az elnök a kellő intézkedéseket meg fogja tenni. Egyéb elnöki előterjesztés nincs.

Következik a napirend: az 1881. évi állami költségvetés általános tárgyalásának fölytatása.

Kállay János: Jelenleg az adók oly szigoruan határoztak a közigazgatási tisztviselőkre, a községi elöljárók és az adóvevőkhöz hivatalos hatalmak érzésében oly annyira szigoruan az adóvevőhöz-aknak, hogy még oly tárgyakat is fölfogálnak, a melyek a törvények értelmében a végrehajtás alá ki vannak véve. S mind ennek ellenére az adóvevőkhöz követelt és ezért Szabolcs megyének közigazgatási bizottsága 10-11 évi Szabolcs megyének 59 községe ellen rendelt el a fölfogókat. Ezek közé tartoznak Nyiregyháza, Nagy-Kálló, Nyirbátor, Kis-Várda mezővárosok és több területen nagy területű bíró nagy község, ezeknek területét észrevéve ugyazólván több mint a moegy 1/2 részét képezik. Tudva van előtte, hogy ezek a legjobb adófizető polgárok hezja és hogy köztelenségük eleget nem leve, adójukat ki nem fizetvén, ennek nem a nemakaras az oka, hanem a fizetőképzetlenség. Ez kitűnik onnan is, hogy eddig adófizetés dolgában e megyére pnaaz nem volt. A kik tudják, hogy mit foglalt magában a községi felelősség, mit rejt magában e szó, azok bizony sajnálkoznak fognak Szabolcs megye lakosságá 1/2 részének szomorú helyzetét, pedig még az aratás igen messze van. Ez mutatja, hogy az adó már is elviselhetlenné vált.

Pártolja Helfy határozati javaslatát. (Eljenzés a baloldalon.)

Beöthy Ákos kijelenti, hogy a költségvetést elfogadja. Nem szándékozik ezen költségvetést pénzügyi és általános nemzetgazdasági szempontból tárgyalni; ez már kellő állapossággal megtörtént és a jóvá fogja megmutatni, kiknek volt igazságs: a pénzügyminiszternek e, vagy pedig azon föltételeknek, melyek szövege is oszt. t. i. az állam-határozást normális uton és eszközökkel rendezni nem lehet.

Igaz, hogy a tegnapi üléseben a pénzügyminiszter váratlan segélyt nyert Csatar képviselő szeme-lyében. Ki egyebek között a hazafi fellángolás egy perczében meg kabátját is feloldozni igyekezett a haza oltárára, és azt mondotta, hogy azon nagy vívmány következtében, mely abban áll, hogy Harasztin vasut megy keresztül, a termelő erők általános felvirágzása várható. (Derültégg.) Szólv ugyan elismeri Csatarnak akortörténeti pénzügyi tekintetben, de mégis annyira szokatlan és eredeti az általa feltevélt eszme, hogy szólv kénytelen ítéletét s föltött az eredmény bekövetkeztéig függőben tartani.

Felhasználásának tulajdonképeni célja a költségvetés politikai oldalának megvilágítása.

Helytelennek tartja, hogy nálunk az appropriáció megtagadjatik, mi nagy inkonvenienzálakkal járhat. Célészterőbnek tartaná, ha az angol szöveg követőnknek s minden tölcszak trónbeszédűl nyitnának meg, mi lehetővé tenné az ország általános politikai helyzetének megbeszélését s e mellett az általánosított költségvetés fölytán a budget objektív pénzügyi szempontból volna megírható, míg jelenleg a budgetet legnagyobb részét az általános politikai helyzet megvilágítására áll.

Részletesen taglaja aztán a kormány politikáját, egy a külügyekre nézve, mint a belügyre, s azon eredményre jut, hogy az egyesült

ellenzék politikai meggyőződése lehetlenné teszi azt, hogy ez uton haladjon a kormány. (Elnök helyeslés a baloldalon.)

Prileszky Tádé: Nincs abban a helyzetben, hogy az előtte szölv képviselő példáját követve, egy külső politikai vitát eper a költségvetés tárgyalásánál idezzen elő vagy kövesse őt azon abstrakt eszmék fejtegetésében, a melyeknek ő kifejezett adni szives volt. Ez azért vele e téren vitakozni nem fog. (Halljuk!) Halljuk! hanem egyet kénytelen kiemelni és ez vonatkozik az előtte szölv képviselő urnak azon állítására, hogy e házban minden becsületes meggyőződésnek van létjoga, mert ezt pártállásánál fogva sem hagyhatja szó nélkül. Ezen nézete a képviselő urnak helyes és azt elismeri, de hogy ebből a képviselő ur azt a következtetést vonja le, hogy a függetlenségi pártnak ebben a házban nincsen létjoga, ennek logikáját részéről nem képes fölfogni. (Tetszés a szélső baloldalon.) Emlékezteti a képviselő urat Sennyei Pál bárónak 1872. okt. 7-én mondott beszédére, a melyben határozatlan azon meggyőződésnek ad kifejezést, hogy a függetlenségi pártnak van történelmi alapja. (Tetszés a szélső balon.)

Azon képviselő urnak megnyugtatóra — folytatja szölv — a kik minket vádolnak, hogy mi-ért pártoljuk a kormányt, s parancsszóra szavazunk, azt felelem, hogy azt ne méltóztassanak hinni. Deák Ferencz, mint pártvezér elve, ma is dívik partunkban. S ha nálunknál bővebbet, jobbat mond valaki, pártunk határozata ellenére is meg-szavazunk, s erre volt is eset mar, a mint Madarász képviselő ur is tudtatta.

Madarász (közbeszól.) Igaz, de akkor Deák Ferencz állt ottan.

Prileszky maig is meg van az nálunk, mert mi a véleményzabadságot mindig fenntartottuk még a kormány irányában is. Ennyit azonban a megnyugtatóra, a kik azt hiszik, hogy ingyen szavazunk. A mi a tanteságot illeti, azt nagyon bajos Eötvös képviselő urtól elogadani (6 vádolt ugyanis minket ezzel), mert egyszer ő is nagyon rajongott egy nagy finansziális koncepczióért, s ő is elfogadta, pedig ha rém hallgatnak volna, ma nem vagy állnánk, a hogy állunk. Előttünk vannak az összes zárazmadások és az 1880. évről 1/4 évi kimutatás. Vajon a mainál költségvetés ültetése-e föl leplezetlenül a helyzetet? S ha az mondják, hogy ez a költségvetés a mi viszonyoknak megfelelő, realis, minék vetik a szemükre, hogy nem védelmezzük azt? — Azért, mert önk nem támadják meg azt! (Helyeslés jobbról.)

Ez a költségvetés realis, s ez nem egészen a kormány érdeme, hanem az előbbi pénzügyminiszter Szell Kálmáné, a ki minden áron igyekezett a helyzetnek tokaletes képet nyújtani. Rézse van a zárazmadási bizottságnak is, a melynek tagjai (s önk is ott voltak) egyhanguslag hoztak határozatát. Főérdeme a kormányban van azonban ebben. De van még másik érdeme is (Derültégg.) Ez felteszem azon közbeszóló képviselő urakról, hogy a költségvetés tanulmányoztak (Derültégg.) bár ez esetben be-várnák, hogy mit mondotk. Erdeme a kormányban az, hogy elért a Szell Kálmán tultakerekeskedő de fiskális irányú politikájától, s az e miatt meggyőződött adóalapot megerősíteni igyekezni. Pénzt hozott forgalomba s ez emeli az adóalapot; bár kis mértékben történt is ez, de az ut meg van törve. Ott vannak a vasutak államosítási, a befektetések, stb. Ez elvitaiti nem lehet. Azonkívül azok a törvények és javaslatok, melyekkel a bajon segíteni akar a kormány, szintén nem tagadhatók.

Hogy állunk ma? Ugy, hogy az aranyárak 107 ft 35 kr, a mig ez 83-84-ról id el emelkedett, mennyi faredéságra került a kormány. Ez tudják önk, hogy ma privát kölcsönököt 5 1/2% on adnak és a legmagasabb 6 1/2% beleértve a törlesztést. Ez a hitel emelkedését bizonyítja, mert pár évre senkinek kapott 7%-on alól kölcsönt jelzlogra.

Ki vannak hirdetve az investiciós építkezések meg vannak becsülve a munkák, jön az ajánlat és 40-50% alab is elvállalják az ille-tek, mert ottó pénzrel rendelkeznek, s ezzel a pénzügyminiszter eszazereket takarít meg. A bir-tek becsülése is helyes alapra van fektetve, s a drágább adatnak el, annak oka nem a helytelen becsül, hanem az, hogy az emberek pénzüket itt akarják elhelyezni. Ezért a pénzügyminiszter nem érdemel megrovást.

Sokan azt mondják, hogy az államjavnak azért van egy nagy kurzus, mert azok, a kik bírják, ma 400 milliót bírnak fölünk s a pénzt ma-guknak akarják megtartani. A négyszáz milliót mások bírják és pedig a papírjardékokban Hollandiában és Svájcban, a hol a hitel szigoruan szölké bíralni.

Mindezek alapján bizon én a kormányban s megegyezem neki a bizalmat és a költségvetést. Támogatja a kormányt a párt, mert őszintén és leplezetlenül tarta föl a helyzetet épen a választások előtt s így a politikai morált fölünk megta-gadni nem lehet. (Ejenzés jobbról.)

Bittó István: T. képviselőház! (Halljuk, Halljuk!) Ha a folytsmatban levő költségvetési vita csak a tárggyal szoros kapcsolatban álló kérdések körüli mozgott volna, megvalloim t. ház, hogy e el-akommal nem szalátam volna föl, mert oly körülmények közt, midőn ezen föfontosságú kérdés csak annyit érdeklődést képes kelteni, mint a napokban voltunk tanni, midőn a többség lífo-lyását képező pénzügyi föltöttség az országzser-tesz szemben komoly képpel, egy minden irányban mutakozó javuláshoz képes beszélni, hivatalos jelen-tésében: akkor felszólalásom legfőbb is csak azon praktikus eredményre vezetett, hogy a bekövetke-zendő határozattal megmutott a felelősséget elhárít-am, ezt pedig egyszerű szavazással is el lehetne érteni.

Azonban t. ház, azon ismételt felhívás, melyet a t. pénzügyminiszter ur a közjogi alapon föl-ellenzékhez intézni jónak látott, s azon nyilatkozat-ok, melyek erre és pártállásunkra vonatkoztak a ház ezen oldaláról is történtek (a szélsőbal oldalra mutat), oly újabb elemet hoztak a diskusszióba, mely rám nézve is köztelenségé teszi, hogy leg-alább fővonalokban elmondjam nézeteimet általános helyzetünk felett, s tölem telhetőleg precizizroz-zam azokkal szemben elfoglalt állásomat. Ezen köztelenséget kívánom én most a t. ház becses en-gedelmeivel teljesíteni. (Halljuk.)

Hat éve, t. ház, hogy államháztartásunk meg-azart egyensúlyának gyorsabb helyreállítása és be-lyegünk sikeresebb orrosolhatása céljából az ugy-nevezett füzött megcsináltunk és az ebből keletke-zett kormányt a parlamentai hatalom oly mérték-ével ruháztuk föl, a minővel előbb egyik elődje sem bírt.

Bármennyire előtörök voltak már akkor, vagy lehetnek talán még ma is a nézetek ezen lépés cél-zásúrsága és hasznossága felett, egyet, ugyanígy, senki sem fog eltagadni (Halljuk!) és ez azt ház, hogy mi, kik akkor a hatalom birtokában voltunk, nemesak minden személyes érdek és motivum be-lyonása nélkül teljesen önzetlenül, hanem dok-trináris misszióinkhoz híven az addig kizárólag csak általunk védett közjogi alap konszolidációjának ér-dekében is jártunk el, midőn az egyesült elő-mozditottuk, mert így sikerülvén az akkori balkö-zépet a közjogi alapnak megnyerni, azontul már

csak az akkor még csekély számú függetlenségi párt maradt meg közjogi oppozitciónak. Hogy eh-z hasonló természeti motívumok vezették-e cse-kekésésekben azokat, a kik velünk akkor fuzional-va, kijelentették, hogy elveiket nem adják föl, ha-nem csak fölfüggesztik és lapjalkban szölviben hir-dették, hogy a várat, melyet egyenes rohammal nem tudtak bevenni, kerülő utakon kerítették bir-tokukba (Zajos tetszésnyilvánítás a bat és szélső-baloldalon), e föltöt az időközben történtek aláb-3:aján majd az elfoglaltan történelmen.

De ha ezek szerint a részünkről követett in-tenziók tisztaságáért és hazafis céljaiért ma is oly nyugodt lélekkel vállalom el a felelősséget, mint elvállaltam akkor, nem vállaltam el a füzött követeleményeieit. Sőt őszintén megvalloim, hogy midőn egy részről megdömlöm, mily sok hasznos és maradóan becsü alkotásokat lehetett volna létrehozni azon akadálytalan működéses fölytán, melyet egy nagy és tömör többségnek majdnem a teljes abdikációját menő támogatásában nemesak a törvényhozás terén, de a kormányzat terén is bizo-sítottunk a kormány számára, midőn, mondom, egyrésztől ezt megdömlöm és másrésztől helyze-tünkön végig tekintve, azt kell látnom, hogy a hatalomnak tett sulyos áldozat után állam-háztartásunk deficijeze ma ismét a füzött előtti állapotok fölytájára, a hogy a közigazgatás és köz-gazdaságunk helyzete aggasztóbb és dezoláltabb, mint bármikor volt. (Ugy van! a bal és szélső baloldalon) hogy a nemzet tulnyomó többsége által palladiumként tekintett közjogi alap iránti hit is még a legbiggabbabb rétegekben is mélyen meg van ingatva országzserre. (Elnök he-lyeslés a baloldalon és a szélső balon) akkor kény-telen vagyok ki mondani, hogy a részünkről bona fide csinált füzött a konsequentianak nagy és vég-zetes politikai tövédségek bizonyult be. (Elnök he-lyeslés a bal- és szélső balon.)

Mert nemesak, hogy az országunk 6 évi ösz-szes törekvéseit és áldozatát tette gyümölcstelené, de a kormány egyenes ígéreitei által felkeltett re-ményeknek czimikus módon történt meghibusálá-sal oly bangatott idezett elő az országban, mely aggodalom nélkül senkit sem hagyhat. (Elnök he-lyeslés a bal- és szélső baloldalon.)

Azonban t. ház nem lehetvén szándékomb oly dolgok ismétlésével venni igénybe figyelmüket, melyek részint már más alkalommal, részint a vita folyamában is mások által tüzetesebben kifejtettek, nem fogom az általam most mondottak bizonyíté-kul a kormány tevének és mulasztásának egész lejáratomat rekapitulálni, hanem csak egyes praeg-nans adatok előterjesztésére fogok szoritkozni. (Halljuk.)

Hogy államháztartásunk deficijeze most kö-rübelül ismét a füzött előtti méreket öltötte föl, és hogy pénzügyi helyzetünk általánban véve ma sem kevesebb komoly és aggasztó, mint az akkori volt, annak bebizonyítására, ugy hiszem, elégséges azon egyszerű összehasonlítás, hogy mig az 1874. évi 62 milliót deficiet, mely a füzött előtti idők legrosszabb de-ficijeze volt, a rendkívüli beruházásokra fordított 24 mil-lió levonása után 38 millióra volt csak telet; addig ha a költségvetést ugyanazon alapsokra állítjuk, melye-ken a 74 ki állott, vagyis, ha kihagyjuk a rendki-üvi beruházásokra prealimindt tizenegyet milliót, ellenben számításba vesszük törlesztési köztelenségeink céljából kibocsátandó rentkét és az adó-szegények által egyelőre nem vendő állam-járnag-csúds bevételeit, akkor a jóvá évi deficiet körül-beli 12 millióval mutatkozik kisebbnek az akkori-nál (Féltálatások jobbról.) Hat ez semmi?! Ha pedig ezen, magabevéve nem nagy és még igen problémátikus költségvetés mellett tekintetbe vesszük, hogy akkor az előző évről történt tetemes be-ruházások következtében lehetséges volt jelenté-keny emelni az adókat is, ezen felül a közgazd-sági egyezmény küszöbön álló reviziójáról, a ka-taszternek miveltési ágak szerinti rektifikációjáról és több más azóta kinezárat rendszabályok-kal, meg igen jelentős források állottak a kor-mány rendelkezésére.

Ha mondom mindezt tekintetbe vesszük, ak-kor, azt hiszem, egytelleg elfoglaltan emb-r sem fogja a mostani pénzügyi helyzetet csupán csak azon körülményről fogva, mert ma ocsóbb kamatláb mellett lehet adósságot csinálni, mutat-ko, midőn közudomás szerint az 1873-iki nagy pénzválság következtében magában Londonban egyidegig 12 és 13% volt a kamatláb, a mai pénzügyi helyzetet kevesebb aggasztónak és ko-molyan mondani az akkori-nál. (Elnök helyeslés baloldalon.)

Közigazgatási helyzetünkre, s azon kérdésre vonatkozólag, m.kép viszonylik az az akkorihoz, szintén csak néhány egyszerű fölyre legyen szabad rámutatni. (Halljuk!)

Közudomás dolog t. ház, hogy azon vád-zósvettség, mely 1867-ben minden megbízható ad-otól nélkül rogtatózra készült, később a t. paszi-atiójen németül dispoziciókra nézve károsan bizo-nyult, mert annak alapján a fogyasztási adóknel és a vámvisszatartásoknál jelentékeny árték szre-vednek és az egyenlő megadóztatás következtében megozdasági ipartermelésünk is hanyatlásnak indult.

De mig egyrészt ezen kérdésfelten sörölmi- orrosítás a küszöbön álló közgazdasági egyezmény reviziójától méltán remélhetünk, másrészt t. ház, azon körülmény, hogy a vámtételek szabad keze-delmi irányban szerződéses által volt megál-lapítva, és hogy nyeresztémünk exportja is ezen uton volt számunkra biztosítva, birtunk némi kon-zenzációval a monarchia másik felének nyujtott azon előnyért, hogy gyárparának biztos piacot nyújtottunk, és így volt némi reciprocitás a köz-tünk fennálló viszonyban.

Ande, hogy állunk mi t. ház, szon új köz-gazdasági kiegyezés szerint, melyet a jelenlegi kormány köözt és mely közbetvételög mondva, nem valami force majeure, hanem tisztán és ki-zárólag a kormány azon szerencsétlen taktikájá-nak következménye, hogy a fölyvénleg erős po-zitziót önkent feladta, a kevesebb erőse és az adott körülmények között lehetetlenre fektette e fölyt? (Elnök helyeslés a baloldalon. Halljuk!)

Mindenekelőtt konstataálni kívánom t. ház, hogy a vámvisszatartásoknál szenvedett kárunk-nak állítólagos visszatartása ma már ugyzólóv-an elenyészettnek tekinthető, azon körülmény folytán, hogy a vámvédelemnek, melyek akkor a 10 milliót meghaladták, ma körülbelül annyira olvadtak le, mennyi akkor a mi osztályrésznél volt, ellenben a rénké nézve eltekintendő képező fogyasztási adóknál az ugyezmény továbbra is fenhagyta a tapasz-talás által károsnak bizonyult, sőt már ömagaiban abszurdnak nevezhető abbeli intézkedést, hogy ezen adott a monarchia két állama külön jövedelmét hagyhatnak ugyan fenn, de egyetértéggel megál-lapítandó elvek alapján, sőt egyenlő mértékben vétte-nek ki, és ezen káros intézkedés következtében most utolaj 10 évre lehetlenné van tette az or-zság gazdasági fejlődése, mert a megteremtett egyenletet verseny mellett megozdasági szor-os összekötötésében álló, sőt annak főlvirágzásához mulhatatlannul szükséges iparágak sem képesek prosperálni nálunk (Igaz! Ugy van! balold.)

Közigazgatási állapotaink nyomorúságát azon számos és tekintélyes felszólalások után, melyek e részben nemesak itt e házban, hanem a sajtó te-rén is oly gyakran történtek már, én a magam ré-széről vázolni nem tartom szükségesnek. Régi már

t. ház és általános az ez iránybani gyökeres re-form szükségének érzete, és ha mindamellett hat év leforgása alatt e téren sem tudtuk a kormány-tól más organikus törvényeket nyerni, mint a közigazgatási bizottságokról és a gyámhatóságokról szölv törvényeket: ugyan kérdem, vajon lehet-e ez más körülmények tulajdonitani, mint a kor-mány e részbeni érzéke hiányának? (Elnök he-lyeslés a bal és szélsőbaloldalon.)

De hátra van t. ház a közjogi alapnak kér-deése, a melynek megerősítése képezte mint már mondtam bátor voltam, a füzött egyik fő czélját, a melynek azonban fenyegetett és veszélyeztetett voltát ma a kormány is elismeri. (Mozgás jobb felől.)

Volt idő, t. ház, midőn nemesak a függetlenségi pártnak mai kitönöségei, hanem a balközép sorosiban állott országos neví férfiak, köztük maga a miniszterelnök ur is, tetszésük és befolyásuk egész sulyával küzdöttek és igazták ezt alap ellen és az még is napról-napra terjedt és erősödött.

Mert a mennyiben egy intenczió magában véve nyujtat biztosítottok, ugy az 1867-ki törvé-nyekben igen is fenn voltak tartva azon jogok, melyek az ország legviratibabbb érdekeinek megóvá-sára szükségesek és élt az ország tulnyomó többségében a hit, hogy az a Deák-párt, a mely nehez körülmények köözt ezen alapot kívívni tudta, minden viszonyok és körülmények köözt megvé-deni és örvényesíteni is fogja tudni.

Es ha már ezen ism, de folytonos konzoli-dációjának szölvessz egy magában is feljositott hatott minket azon reményre, hogy az ezen törvé-nyek alapján elérendő eredmények hatása alatt idö-vel még csekélyebbre fog leolvadni az intranzig-ens szám, a füzött következtében még inkább biztosítottak lehetnek ezen célt, mert nem nemesak száma, hanem egyéni sulya nézve is jelentékeny erőket hozott ezen pártba. Ande t. ház, a kormány hat évi működése e részbeni várakozásunknak is épen ellenkezőjét eredményezte. A közjogi oppozi-ció mai számára nézve háromszor akkora, mint a füzött idejében volt és a tények kérelhuellen logi-kájánál fogva napról-napra fog szaporodni (Helye-slés. Igaz! Ugy van! a szélső baloldalon) azon előzmények természeteszerű következményeképen, hogy a kormány a törvényben adott biztosítékok mellőzésével rossz közigazgatási kiegyezés csinált, a boszniai kérdésben is esőbát ejtett közjogun-kon. (Igaz! Ugy van! a bal és a szélső baloldalo-n.) Kizútan pedig utalva egyik esetben az esem-ények hatalmára, a másikban pedig a kedvezőtlen előtli viszonyokra, a melyek, ha általában döntő sulyal bírhatának a kiegyezésre, akkor ne-künk sohasem lehetne a monarchia másik felével méltányos közigazgatási kiegyezést kötünk (Ugy van! balold.) mondom, utalva ily körülményekre, azzal védelmeztem és védelmezhettem magát, hogy helyében bárki más nem csinálhatta volna mást és jobbat.

Ez, t. ház és kizárólagosan az ez oka a köz-jogi alapra nézve ma előállott helyzetnek, mert mi természetesen annál, hogy ily védekezés után mindazok, kik annak hitelt adnak, az alap elégtel-ensége és rossz voltak voltak belőle következtetést (Ugy van! Ugy van! a baloldalon.)

Es ha már most t. ház ezen okból följödtöt ki és nőt nagygyá azon áramlat, melynek ellen-ben egyesülésre hírvott fel bennünket a t. pénzügy-miniszter ur, akkor kérdem, vajon lehet-e a logika szabályai szerint a szölv fennmaradása mellett megszűntetni skarni az okozatot. (Elnök helyeslés a baloldalon) és ezen általm is bajok jelzett kö-rülmény ellenzserét az egyestelében keresni, melyet a pénzügyminiszter ajánlott? (Ugy van! a bal- és szélső baloldalon.)

Eltekintve t. ház, hogy minket nemesak több fontos kérdésre nézve fenforog nézetkülönbség, hanem a mint azt Sennyei báró barátom tegnap igen szépen kifejtette — megának a kormányzatnak er-kölcsi alapszira nézve is nézetkülönbség választ el (Ugy van! a baloldalon) önköröl, ugy hiszem t. ház, hogy maga azon körülmény is elégséges inkább ká-rosnak, mint hasznosnak tüntetni fel az egyesülest, s hogy ily firma állt, mely azon közjogi alapot oly sulyosan kompromitálta, annak sikeres meg-rédése nem is kézelhető. (Ugy van! ugy van! a baloldalon.)

Szeriatam tehát, ha általában van még oly gát, melylyel az országunk a függetlenségi párt állapontja felé sodortatását föltartoztatni lehet-séges, ugy ez, nézetem szerint, csak abban áll-hat, ha azok közt, kik az 1867-iki törvényeket a külső formák megtartása mellett, azok szellemétől megfosztották és az irroti maszlok azon nivea-u-jára slyesztették fel, hol annak idején a híres 1791-iki törvény állott, ha egyrészt ezek és másrészt azok közt, kik ezen alapot kezdetől fogva mindig rossznak állították, még egy oly harmadik teki-télyes párt is helyet foglaltak, mely az 1876-iki törvényeknek a maguk eredeti meghamisztatlan-ságukban való rehabilitációját (Elnök hosszantartó helyeslés a baloldalon) és a magok teljességökben való érvényesítést tűzi ki feladatul. (Elnök he-lyeslés a baloldalon.)

Sőt a legközelebbi idők tapasztalatai után még arra is törekézik, hogy e törvényeken, melyek kivülről jóvá támadások ellenében elég védel-mi alapot nyujtanak, jövöre a belső védők hibájá-ból rés ne ütethessék. (Helyeslés a baloldalon.)

De t. ház! midőn én részéről határozottan kijelentem, hogy sőt partlétesítésben keresem ezen áramlat egyik, sőt egyáltalán lehetséges gátját, egy-szersmind kijelentem azt is, hogy én csak azért kívánom ezen párt létesítését, sőt többségre jutását, mert lellem mélyébeim meg vagyok győ-ződre, hogy e pártnak ezen alapon is si-kerülni fog megszerezni az országunk az anyagi megélhetés azon föltételeit, melyek szükségs-zerűk arra, hogy mint mondottam államfennállhasson és a közös monarchia nemzetközi állásából folyó köte-zettségének is megfelelhessen. (Elnök helyeslés a baloldalon.)

De kijelentem egyzersmind határozottan azt is, hogyha ez bármi oknál fogva nem fogna si-kerülni s a nemzetnek még egyszer így kellene csalódnia, a mint csalódott 1878-ban, akkor sem önk, sem mi nem leszünk többé képek meg-akadályozni, hogy az ország tulnyomó többsége azon álláspontot foglalja el, mely ez idő szerint a ház ezen oldala által van képviselve (a szélső balra mutat. Féltálatások a szélső balon. Ugy is lesz!)

A mondotlakban, t. ház, őszintén és tartóko-dás nélkül előadtam nézeteimet a helyzetről. Helye-sek-e azok vagy sem, a felett első sorban álljen az önk bölcsősége, végelesen határozni majd csak a jóvó fog. Ezzel azonban biztosíthatom a t. há-zat, s ez az, hogy valamint akkor be tudtam bizo-nyítani, hogy nem személyes motívumok által ve-zettettem magam, midőn szon szökeken ülve (a miniszteri helyekre mutató) személyem is kérdés alatt volt, (Ugy van! a baloldalon) ugy most, midőn roncsolt egészségemnél fogva a közszolgálat terheinek elviselésére fizikailag sem volnék képes, még inkább azon helyzetben vagyok, hogy sine ira et studio ítélek embereket és dolgok felett. (Helye-slés balold.)

De mindamellett, hogy ez így van és mind-amellett is, hogy tudom, hogy ezen nézetekben számosan mások is osztoznak velem, egy perczig sem ringathatom magamat azon illuzióban, mintha, szavaim a történelmőkön változtatni fognának.

A működő mechanizmusnak és a mozgató ru-góknak alapos ismerete után, melyeket közpályá-nom állásomnál fogva megszerezni bó alkalom volt, (Tetszés balfelől) nem romom én kétségbe azt, sőt valószínűnek tartom, hogy még egy ideig minden ugy fog menni, mint eddig ment. Azt sem kérdem, hogy azon számos eszközöknél fogva, me-lyekkel a kormány rendelkezik, és azon nagy spóthiánál fogva, mely az ország legintelligensébb osztályában minitánoktól tért foglalt, meg sikerül-het a kormánynak a jóvá választásoknál nagyobb többséget szerezni magának, mint a minővel ez idő szorint bír.

Ande ne ámitások önké magukat azzal, hogy az így elérendő siker által egyzersmind magát a bajt is megszüntették. Minél nagyobb és tartósabb lesz az ellentét a hivatalos Magyarország és a künn lévő valódnak érzületé közt, annál meylebb és intenzívebb lesz azon elkeseredés, a mely ma is már oly igen magas fokot áll, (Ugy van! balfe-lől. Mozgás jobbold.) és annál biztosabban be fog majd következni annak kiterése. (Ugy van! balold.)

En azon óhajátom kifejezésével fejezem be szavaimat, hogy ezen kiterés értelmében hagyja azon intézményeket, melyek még a legbecesebb egy-neknek is becsesebbek az országunk. A költségve-tést elfogadom a tárgyalás alapjául, de már most kijelentem, hogy azt a jelen kormányt nem szava-zom meg. (Elnök hosszantartó éljenzés a bal és szélsőbaloldalon.)

Tiszta Kálmán miniszterelnök: Mielőtt fel-szólalásomnak czéljára térnék, a melytér felszólalási a mai napon ugyis szándékoztam, (Halljuk! Hall-juk!) azzal, mielőtt áttérnék arra, hogy főleg Sen-nyey Pál be és Irányi Dániel képviselő urak teg-nyapi beszédeire reflektáljak, (Halljuk! Halljuk!) nem tehetem, hogy egy pár szóval ne reflektáljak a közvelen előttem szölv t. képviselő urnak beszé-deré. (Halljuk! Halljuk!)

Teszem ezt én is sine ira et studio; teszem emlegetése nélkül a nem ugyan hat, hanem csak hatódtól évtől történeteknél követett önzelen, vagy nem önzelen eljárásnak, mert azt tartom, hogy az eljárásban a tiszta, helyes szándék által való vezéreltetést egymásról kölcsönösen feltenni mindnyájunknak kötelessége. (Helyeslés jobbold.)

Étem azt, hogy a t. házunk egyik része az előttem szölv képviselő ur beszédét tetézzék, lel-kesedéssel fogadta, pedig pedig nem azon rész, a melyhez a képviselő ur, ugy hiszem, tartozik, ha-nem azon rész, a melyhez nem tartozik, mert va-lóban alig lehet kedvezőbb valami, mint saját megerősödésünket, mint saját majdnem kétségtelen győzelmiünket hirdetni hallani oly valaki által, a ki velünk mindig szemben állott, és állítólag ma is szemben áll, mondom, értem a t. függetlenségi párt helyeslést és teljesítését. Mert ha, és a mennyiben az előttem szölv t. képviselő ur szavai az országban hitelt találnának, azok bizony-nyal senkinek nem: csak azon oldalon tennének szolgálatot. (Halljuk, Halljuk!) Egre azonban figyelmeltetem a t. képviselő urat, a ki, igaz, már ma is distingváló — és én nem tudom, hogy helyes-e és mérsékelt pártok dogmáiba illő-e ebbeli fölfogása — a ki mondom, már ma is distingváló a hivatalos és nem hivatalos vagyis külső közvéle-mény közt.

Mudrony Soma (közbeszól.): Hisz ez tény! (Mozgás jobbold.)

Tiszta Kálmán. Majd meglátjuk, lény-e; de arról még fogok szölválni. Most csak azt kívánom megjegyezni, hogy ezen distinkció talán arra volt való, hogy a képviselő ur német

